

Geblunder kinderopvangtoeslag ligt Menno Snel zwaar op de maag, mogelijk tienduizenden gedupeerden

In 2014 sneuvelde staatssecretaris Frans Weekers van Financiën al op geblunder van de fiscus, nu ligt Menno Snel om diezelfde reden onder vuur. Mogelijk tienduizenden ouders moesten ten onrechte kinderopvangtoeslag terugbetalen.

Yvonne Hofs 10 juli 2019, 22:58

Snel spreekt van een 'tunnelvisie' bij de Belastingdienst, die in zijn ijver om fraude te bestrijden 'de menselijke maat uit het oog heeft verloren'. Beeld ANP

De Belastingdienst is een 'portefeuille des doods' voor politici die een kabinetspost ambiëren. Eric Wiebes, [die zijn staatssecretariaat op](#)

Financiën met moeite overleefde, merkt aan het eind van zijn ambtsperiode op dat 'mijn opvolger een onverwoestbaar humeur moet hebben en geen enkele interesse in zijn eigen loopbaan'. Zijn voorganger Frans Weekers sneuvelde begin 2014 al omdat de fiscus ten onrechte geen huur-, zorg- en kinderopvangtoeslagen had uitbetaald aan tienduizenden ouders.

advertentie

Vijf jaar later ligt Wiebes' opvolger, D66'er Menno Snel, vanwege precies dezelfde problemen te spartelen. Vast staat dat de Belastingdienst bij circa 130 gezinnen abuis heeft geoordeeld dat zij geen recht hadden op kinderopvangtoeslag in de jaren 2012, 2013 of 2014. Deze ouders moesten achteraf duizenden tot tienduizenden euro's toeslagen terugbetalen aan de Belastingdienst.

Alle gedupeerden regelden hun kinderopvang via het Eindhovense gastouderbureau Dadim. Dat bemiddelt tussen ouders die een oppas zoeken voor hun kinderen (vraagouders) en mensen die tegen betaling oppassen, de zogenoemde gastouders. De Belastingdienst is vanaf 2013 onder politieke druk strenger gaan controleren op fraude met toeslagen. Dat gebeurde onder meer naar aanleiding van de 'Bulgarenfraude', waarbij een criminele bende 5,6 miljoen euro aan huur-, zorg-, en kinderopvangtoeslag binnenharkte op grond van vervalste toeslagaanvragen.

Speciaal fraudeteam

Nadat de Belastingdienst een speciaal fraudeteam had geformeerd (het Combiteam Aanpak Facilitators, CAF) kwam Dadim in beeld als mogelijke fraudeur. Vanwege die verdenking zette de Belastingdienst in 2014 de lopende kinderopvangtoeslagen stop van de 235 gezinnen die op dat moment gebruikmaakten van gastouders van Dadim. Van nog eens 67 andere Dadim-klanten vorderde de fiscus de kinderopvangtoeslag over 2012 of 2013 terug. In totaal nam de fiscus dus 302 Dadim-gezinnen op de korrel. Ongeveer de helft van hen heeft achteraf niet kunnen aantonen dat de fiscus ernaast zat met zijn

sjoemelverdenking, maar 120 tot 140 getroffen ouders hadden wel degelijk (gedeeltelijk) recht op kinderopvangtoeslag. Het botte optreden van de Belastingdienst was in die gevallen onrechtmatig.

Snel heeft deze ouders zijn excuses aangeboden. Hij spreekt van een 'tunnelvisie' bij de Belastingdienst, die in zijn ijver om fraude te bestrijden 'de menselijke maat uit het oog heeft verloren'. De Afdeling Toeslagen had de toeslagen nooit alleen op grond van het 'klant-zijn' van Dadim mogen stopzetten, maar had iedereen een faire kans moeten geven te bewijzen dat ze wél recht hadden op de toeslag. De werkwijze van de Belastingdienst is inmiddels aangepast: toeslagen worden sinds 2016 niet meer pardoes, en zonder concreet bewijs van misbruik, stopgezet.

De Tweede Kamer wil dat Snel de gedupeerden een ruimhartige schadevergoeding toekent. Snel heeft dat vorige week tijdens een Kamerdebat toegezegd, maar wil eerst laten onderzoeken welke wettelijke mogelijkheden hij daarvoor heeft. Onder andere de commissie-Donner, die in opdracht van Snel onderzoekt wat er zoal misgaat bij de uitbetaling van toeslagen door de Belastingdienst, moet daar na de zomer advies over geven.

De affaire leek zich voor Snel langzaam richting een goede afloop te bewegen, maar een rechtszaak in Rotterdam heeft de kwestie opnieuw op scherp gezet. *RTL Nieuws* en *Trouw*, die de zaak-Dadim in de publiciteit brachten, berichtten dinsdag over deze zaak. Daarin procedeert een klant van een ander, niet met name genoemd gastouderbureau, tegen het achteraf terugvorderen van de aan haar uitgekeerde kinderopvangtoeslag over de jaren 2015 en 2016. Een ambtenaar van het ministerie van Financiën gaf maandag tijdens de zitting plotseling toe dat de Belastingdienst in de zaak van deze moeder precies dezelfde fout heeft gemaakt als bij de Dadim-ouders. De ambtenaar zou erkend hebben dat de vrouw toch recht heeft op toeslag en net als de Dadim-gedupeerden derhalve in aanmerking komt voor schadevergoeding.

Mogelijk veel meer zaken

Dat betekent dat de Belastingdienst niet alleen in de zaak-Dadim fout heeft gehandeld, maar mogelijk in veel meer kinderopvangtoeslagzaken. En dat niet 120 tot 140, maar mogelijk wel ‘duizenden tot tienduizenden’ ouders gedupeerd zijn, zoals CDA-Kamerlid Pieter Omtzigt dinsdag meteen constateerde. Het CAF-team heeft ongeveer 80 kinderopvangbedrijven onder de loep genomen, maar Snel kon de Kamer tot nu toe geen overzicht geven van het aantal stopgezette en teruggevorderde toeslagen in die onderzoeken. De Belastingdienst houdt dat niet bij, dus ik kan die informatie niet boven water krijgen, antwoordde hij eerder op herhaaldelijke vragen van Kamerleden.

Ondertussen probeert de eigenaar van gastouderbureau Dadim, Ahmet Gökce, via *RTL Nieuws* en *Trouw* zijn besmette blazoen te reinigen. Zo schrijft *RTL Nieuws* op 14 juni in een reconstructie dat alle fraudeverdenkingen van de Belastingdienst jegens Dadim ‘op drijfzand’ berustten, omdat die gestoeld waren op verouderd bewijs.

Maar de fiscus had wel degelijk concrete aanwijzingen van fraude door gastouders en klanten van Dadim, hoewel de dienst om onduidelijke reden in 2014 heeft besloten Dadim niet voor fraude te vervolgen. De fiscus en een extern bureau onderzochten de facturen en administratie van zestien, deels willekeurig geselecteerde, Dadim-gastouders. Op één na was er in al die dossiers iets mis. Zo declareerden gastouders opvanguren voor 32 januari, 32 juli en op 29 februari 2013, datums die niet bestaan. Facturen kwamen niet overeen met de urenregistratie en kinderen zouden het jaar rond, ook in de vakanties en op feestdagen, negen uur per dag bij de gastouder hebben verbleven. Gastouders en vraagouders bleken vaak familie van elkaar en pasten soms op elkaars kinderen. Bij controlebezoeken waren kinderen niet aanwezig, die er volgens het gastouderbureau wel hadden moeten zijn. De rechtbank in Den Haag stelde Gökce in februari dit jaar – in een nog niet eerder opgemerkt [vonnis](#) – dan ook op alle punten in het ongelijk.

Gökce en de advocaat van een groot aantal gedupeerde ouders beschuldigen de Belastingdienst ook van etnisch profileren. De fiscus zou alleen de toeslagen van ouders met een niet-Nederlandse achtergrond hebben stopgezet. In de zaak-Dadim snijdt die aantijging geen hout, want de fiscus zette de toeslagen van álle 302 Dadim-klienten stop. Het toeval wil dat bijna al die vraagouders een niet-Nederlandse achtergrond hebben (vooral Turks). De Belastingdienst ontkent dat zij bij het fraudeonderzoek selecteert op basis van etnische achtergrond, maar tot nu toe heeft de fiscus niet kunnen hardmaken dat dit ook in andere toeslagzaken nooit is gebeurd.

In eerdere versie van dit artikel stond dat de eigenaar van gastouderbureau Dadim een rechtszaak bij de Raad van State had verloren. Dat moet zijn: de rechtbank in Den Haag.

LEES OOK

Steve Kuipers was een van de ouders die ten onrechte van fraude werd beschuldigd en moest ruim 50 duizend euro aan de Belastingdienst terugbetalen. ['Dan besef je pas echt wat stress is.'](#)